

KRAJSKÝ ÚŘAD PLZEŇSKÉHO KRAJE
ODBOR KULTURY, PAMÁTKOVÉ PÉČE A CESTOVNÍHO RUCHU
Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Naše č. j.: PK-KPP/690/21
Spis. zn.: ZN/68/KPP/21
Počet listů: 3
Počet příloh: 0
Počet listů příloh: 0

Muzeum a galerie severního Plzeňska
v Mariánské Týnici, příspěvková organizace
Mariánský Týnec 1
331 41 KRALOVICE

Vyřizuje: Mgr. Michael Bašta
Tel.: 377 195 616
E-mail: Michael.Basta@plzensky-kraj.cz

Datum: 31. 03. 2021

**Závazné stanovisko - NKP poutní areál Mariánská Týnice s kostelem
Zvěstování Panny Marie - obnova vnějšího pláště kostela**

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Krajský úřad Plzeňského kraje, Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu (dále jen „KPP“) jako příslušný správní orgán státní památkové péče dle § 14 odst. 1 a § 28 odst. 2 písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“), vydává v souladu s § 44a odst. 3 památkového zákona na základě žádosti, kterou podal Plzeňský kraj - Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, příspěvková organizace, se sídlem Mariánský Týnec 1, 331 41 Kralovice, IČO: 00368563, zastoupená na základě jmenování č. j. H/115/03 ze dne 21. 03. 2003 PhDr. Irenou Bukačovou, ředitelkou, a v souladu s § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a dle § 9 odst. 4 a § 10 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí památkový zákon, ve znění vyhlášky č. 139/1999 Sb. a vyhlášky č. 538/2002 Sb. toto

závazné stanovisko:

Obnova vnějšího pláště kostela Zvěstování Panny Marie, situovaného na pozemku p. č. st. 382 v k. ú. Kralovice u Rakovníka, jenž je součástí národní kulturní památky (NKP) **poutní areál Mariánská Týnice s kostelem Zvěstování Panny Marie**, vedené v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky (dále „ÚSKP ČR“) pod rej. č. 430 (23944/4-1330), **podle předložené projektové dokumentace nazvané „Obnova vnějšího pláště kostela Zvěstování Panny Marie - Mariánská Týnice“**, kterou vypracoval v lednu 2021 ATELIER SOUKUP OPL ŠVEHLA s.r.o., Klatovská třída 11, 301 00 Plzeň, IČO: 25229869, a jež obsahuje průvodní zprávu, souhrnnou technickou zprávu, situační výkres širších vztahů, katastrální situační výkres, architektonicko-stavební řešení, dokladovou část a výkaz výměr, řešící souhrn prací směřujících k zachování architektonické hodnoty a autentičnosti stavby, **je z hlediska zájmu státní památkové péče podle § 14 odst. 3 památkového zákona přípustná** při dodržení níže stanovených podmínek, které

vycházejí ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot předmětné národní kulturní památky a které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru:

Podmínky způsobu přípravy a provedení:

1. K obnově veškerých kamenných architektonických prvků fasády kostela bude zpracován restaurátorský záměr, ve kterém bude po průzkumu jejich stavu určen přesný způsob technického a technologického postupu obnovy včetně konkrétních materiálů a chemických přípravků. K tomuto podrobnému záměru obnovy kamenných prvků bude vyžádáno samostatné závazné stanovisko.
2. Barevné řešení fasády kostela bude provedeno vápennou modifikovanou barvou v materiálovém i odstínovém provedení, které bylo použito na novostavbě východního ambitu.

Odůvodnění

KPP zahájil dne 09. 03. 2021 doručením žádosti Plzeňského kraje - Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, příspěvkové organizace, se sídlem Mariánský Týnec 1, 331 41 Kralovice, IČO: 00368563, zastoupené na základě jmenování č. j. H/115/03 ze dne 21. 03. 2003 PhDr. Irenou Bukačovou, ředitelkou, správní řízení směřující k vydání závazného stanoviska ve věci NKP poutní areál Mariánská Týnice s kostelem Zvěstování Panny Marie - obnova vnějšího pláště kostela, na pozemku p. č. st. 382 v k. ú. Kralovice u Rakovníka.

Na základě žádosti o písemné vyjádření č. j. PK-KPP/694/21 ze dne 11. 03. 2021 bylo v souladu s § 14 odst. 6 památkového zákona vypracováno písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče, tj. Národního památkového ústavu (dále jen „vyjádření NPÚ“), č. j. NPÚ-341/20141/2021 ze dne 23. 03. 2021, které bylo KPP doručeno dne 29. 03. 2021. Ve vyjádření NPÚ se uvádí, že realizace prací dle předloženého záměru bude v souladu se zájmem ochrany kulturně historických hodnot dotčené NKP za těchto podmínek (citace):

1. *Barevné řešení fasád novostavby východního ambitu bude provedeno vápennou modifikovanou barvou KEIM ROMANIT dle odsouhlasených odstínů.*
2. *Veškeré kamenické architektonické prvky fasád kostela budou obnoveny v restaurátorském režimu na základě vypracovaného záměru restaurování odborníkem – restaurátorem, držitelem povolení MK ČR k restaurování uměleckořemeslných prvků v kameni.*

(Poznámka: V podmínce č. 1 má být místo části textu „novostavby východního ambitu“ uvedeno „kostela Zvěstování Panny Marie“ - jak vyplývá z předmětu řešené problematiky i následujícího odůvodnění této podmínky.)

NPÚ zdůvodnil svůj návrh podmínek následovně (citace):

„K podmínce č. 1

Podmínka č. 1 vychází z již schváleného barevného řešení fasád vnějšího pláště nově dostavěného východního ambitu, jež bylo posuzováno v roce 2020 (naše vyjádření č. j. NPÚ-341/53351/2020 ze dne 22. 7. 2020), „a priori“ se podřídilo stávajícímu barevnému řešení exteriéru kostela i západního ambitu, a jež logicky umožnilo zakomponovat vnějšek nově vystavěné části do původního souboru staveb, aniž by byla v předstihu brána v potaz skutečnost, že v blízké budoucnosti bude prováděna obnova vnějšího pláště kostela s případnou volbou jiného než stávajícího barevného řešení fasád. Barevné řešení exteriéru nově vybudované části celku mělo přispět k organickému zapojení této části do současného výrazu komplexu budov poutního místa, a to nejen z hlediska architektonického a hmotového, ale i z pohledu vizuálního. Specifikace volby nátěrového systému je v podmínce č. 1 uvedena proto, že v předložené dokumentaci není tento systém konkretizován.

K podmínce č. 2

Předložená dokumentace definuje jako kamenické prvky fasád zejména soklovou partii kostela, systém balustrád s kamennými vázami, stávající kamenné parapety oken, stávající kamenný sokl a parapet věže kostela a vstupní kamenný portál (viz výpis kamenických prvků). Skutečností však je, že výčet uměleckořemeslných kamenických prvků v plochách vnějšího pláště kostela je podstatně větší. Tyto prvky představují v plochách jednotlivých fasád objektu zcela zásadní fenomén. Z kamene byly při stavbě kostela zhotoveny nejen výše uvedené uměleckořemeslné a architektonické prvky, ale i ostění okenních a vstupních otvorů, převážná část římsových, hlavice pilastrů a především pak těleso lucerny.

Přestože je v předložené dokumentaci u výpisů jednotlivých prvků stanoven v podstatě restaurátorský režim, u výpisu kamenických prvků tomu tak není. Proto je v podmínce č. 2 tohoto vyjádření obsažen požadavek na obnovu všech kamenických uměleckých a uměleckořemeslných prvků fasád kostela v restaurátorském režimu. To znamená, že po postavení lešení k fasádám bude restaurátorem, držitelem povolení MK ČR k restaurování uměleckořemeslných prvků z kamene, proveden průzkum stavu těchto prvků a vypracován záměr jejich restaurátorské obnovy, který bude předložen orgánu státní památkové péče k posouzení a odsouhlasení v samostatném řízení. Tento požadavek zdůvodňujeme skutečností, že již v období provádění celkové postupné obnovy vnějšího pláště kostela na sklonku 90. let 20. století a po roce 2000 byly tyto kamenické uměleckořemeslné prvky opraveny výlučně restaurátorským způsobem.

Doporučení:

Před zahájením prací i v jejich průběhu předpokládáme uskutečnění pravidelných prohlídek a konzultací se zástupci památkové péče.

Upozornění:

Jakékoliv další nové skutečnosti, které mohou mít vliv na podstatu uvedené Národní kulturní památky nebo na odsouhlasený způsob prací, musí být neprodleně ohlášeny a projednány s pracovníky státní památkové péče.“

V předmětném vyjádření NPÚ jsou kulturně historické hodnoty dotčené národní kulturní památky a její technický stav popsány následovně (citace):

„Poutní areál v Mariánské Týnici je příkladem kompletně zachovaného barokního komplexu probošství s chrámem, stavěného podle Santiniho projektu poměrně dlouhou dobu, ale přesto s minimálními stopami slohových změn podle měnícího se dobového vkusu (to se možná týká kuželkové balustrády obíhající celou stavbu kostela, která je nesantiniovská). Architektonicky zajímavě řešená dispozice tvořící nedílnou součást celkové dispozice, patřící k předním památkám českého baroka, s freskami vysoké úrovně. Jedná se o významnou krajinnou dominantu, cennou architekturu významného stavitele, doplněnou freskami vysoké úrovně.

Rozhodnutím Okresního úřadu Plzeň - sever čj. RK 245/2002 ze dne 25. 6. 2002 bylo vyhlášeno ochranné pásmo kostela Zvěstování Panny Marie s ambítem a bývalým proboštvím v osadě Mariánská Týnice. V ochranném pásmu areálu je ceněna provázanost kostela Zvěstování Panny Marie, bývalého probošství a jejich urbanistických a stavebních záměrů s okolní komponovanou a přírodní krajinou. Z hlediska památkové péče je tedy důležité uchování těchto vazeb, prostorových struktur, cenných souborů staveb, krajinných prvků, dálkových pohledů a urbanistického a hmotového charakteru sídla.

Poutní areál Mariánská Týnice s kostelem Zvěstování Panny Marie je mimořádně hodnotným a regionální hranice přesahujícím architektonickým dílem barokního stavitelství. Proto byl vyhlášen za Národní kulturní památku Nařízením vlády č. 23/2018 ze dne 31. ledna 2018 o prohlášení některých kulturních památek za Národní kulturní památky, s účinností od 1. 7. 2018.

(...)

Celková obnova vnějšího pláště kostela Zvěstování Panny Marie byla uskutečněna postupně po etapách na sklonku 90. let 20. století a po roce 2000. V současné době vyvstala potřeba provést opravy poškozených partií vnějších omítek a celkovou obnovu barevného řešení exteriéru objektu. Vnější omítky jsou lokálně narušeny působením nepříznivých povětrnostních vlivů zejména na povětrnostně exponovaných partiích, povrch omítek je pokryt prachovými depozity a nárosty mikroflóry, barevná úprava fasád je částečně setřena. Kamenické prvky fasád byly při celkové obnově fasád obnoveny restaurátorským způsobem. V současné době je nezbytné provést kontrolu jejich stavu s následnou restaurátorskou opravou. Rovněž uměleckořemeslné prvky dřevěné, kovové, klempířské, sklenářské a kamenické vyžadují provedení kontroly stavu a případnou uměleckořemeslnou restaurátorskou opravu.“

V souladu s ustanovením § 36 odst. 3 ve spojení s § 154 správního řádu KPP vyzval po obdržení vyjádření NPÚ, jelikož tím byly shromážděny potřebné podklady pro vydání závazného stanoviska, elektronicky e-mailem (bukacova@marianskatynice.cz - PhDr. Irenu Bukačovou) dne 30. 03. 2021 dotčenou osobu, aby se před vydáním závazného stanoviska vyjádřila k jeho podkladům. Tento e-mail je založen ve spisu. Dne 31. 03. 2021 se dotčená osoba elektronicky e-mailem vyjádřila k dané věci a sdělila následující (citace): „(...) Barevné řešení nátěrů fasád bude odpovídat zátěži exteriéru a barevnosti již dokončených a renovovaných částí, jak provedením, tak volbou materiálu a barevnosti. K restaurování kamenických prvků na balustrádě

a fasádě investor zajistí vypracování záměru restaurování licencovaným držitelem oprávnění MK ČR k restaurování umělecko řemeslných kamenných prvků, které dá posoudit NPU. Ostatní profese provedou podrobné ohledání situace a případné nejasnosti budou konzultovat s NPU. Investor se záměrem a postupem NPU souhlasí, bere jej na vědomí a jakékoli změny bude neprodleně s odbornou organizací konzultovat.“ Tento e-mail je rovněž založen ve spisu.

KPP po shromáždění podkladů závazného stanoviska a jejich vyhodnocení stanovil základní podmínky přípravy a provedení prací.

Odůvodnění k jednotlivým podmínkám výroku závazného stanoviska:

Podmínka č. 1 vztahující se k nezbytnosti zpracování restaurátorského záměru k obnově kamenných architektonických prvků fasády kostela po předchozím průzkumu odpovídá názoru NPÚ a okolnosti, že se jedná o původní historické součásti stavby, jež vyžadují odborné provedení specifických výtvarných, uměleckořemeslných a technických prací, které budou respektovat technickou i výtvarnou strukturu originálu. Na tyto práce je proto nezbytné vypracovat restaurátorský záměr pověřeným restaurátorem s příslušným povolením MK ČR k restaurování uměleckořemeslných prvků z kamene. Podmínka k přípravě restaurování byla uložena v souladu s § 10 odst. 3 písm. a) a b) vyhlášky č. 66/1988 Sb.

Podmínka č. 2 byla stanovena rovněž v souladu s názorem NPÚ z důvodu zachování a potvrzení stávajícího pohledového uplatnění areálu předmětné národní kulturní památky. Vzhledem ke skutečnosti, že fasáda navazující novostavby východního ambitu byla opatřena nátěrem vápennou modifikovanou barvou (architektonické články - červený odstín KEIM ROMANIT RO 7179 - S 3060-Y70R, plochy - bílý odstín KEIM ROMANIT RO 7180 - S 1002-Y50R), považuje KPP za vhodné a zároveň žádoucí, aby ve shodném materiálovém i odstínovém provedení byla pojednána také obnova barevného řešení vnějšího pláště kostela Zvěstování Panny Marie.

KPP rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto závazného stanoviska, na základě předložené žádosti, projektové dokumentace nazvané „Obnova vnějšího pláště kostela Zvěstování Panny Marie - Mariánská Týnice“, písemného vyjádření NPÚ č. j. NPÚ-341/20141/2021 ze dne 23. 03. 2021 a znalosti stavebně technického stavu kostela Zvěstování Panny Marie. Jelikož byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro soulad závazného stanoviska s účelem památkového zákona, všechny podklady pro vydání závazného stanoviska byly KPP pečlivě vyhodnoceny a následně bylo vydáno toto závazné stanovisko.

Jedinou dotčenou osobou byl žadatel - Plzeňský kraj - Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, příspěvková organizace, se sídlem Mariánský Týnec 1, 331 41 Kralovice, IČO: 00368563, zastoupená na základě jmenování č. j. H/115/03 ze dne 21. 03. 2003 PhDr. Irenou Bukačovou, ředitelkou.

Poučení

Proti tomuto závaznému stanovisku **nelze** v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 správního řádu **podat samostatné odvolání**, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. Pokud toto závazné stanovisko znemožňuje vyhovět výše uvedené žádosti, příslušný stavební úřad v souladu s ustanovením § 149 odst. 6 správního řádu nebude provádět další dokazování a žádost zamítne. Odvolání je možné až proti rozhodnutí stavebního úřadu, které je podmíněné tímto závazným stanoviskem, přičemž pokud odvolání směřuje proti obsahu tohoto závazného stanoviska, vyžádá si podle § 149 odst. 7 správního řádu odvolací správní orgán jeho potvrzení nebo změnu od Ministerstva kultury ČR.

Ing. Josef Kuželka
vedoucí odboru

podepsáno elektronicky

Rozdělovník

Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, příspěvková organizace,
Mariánský Týnec 1, 331 41 Kralovice (datová schránka)
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni, Prešovská 7/171,
306 37 Plzeň (na vědomí - datová schránka)